

Sámánok révülete

Minden vallás azon alapszik, hogy az ember egykor közvetlen kapcsolatban állt a transzcendenssel, de az emberi bűn miatt megromlott ez a kapcsolat.

3. oldal

Zwingli Ulrich, az elfelejtett reformátor

A reformációt rendszerint Luther Mártonhoz, Kálvin Jánoshoz és Zwingli Ulrichhoz kötjük, de vajon tudjuk-e, hogy ki mit tett hozzá a protestantizmushoz?

3. oldal

Az én drogkarrierem

Kubiszyn Viktor, elismert író, több mint egy évtizedig volt drogfüggő. Néhány éve leszokott a kábítószeréről és hitvalló keresztyén lett.

4. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2015. SZEPTEMBER XXVI. ÉVFOLYAM 17. SZÁM



KÁBULAT ÉS LEBEGÉS

Küszködés, visszaesés, szegény, leépülés. Nincs olyan falu vagy olyan városi közösség, de talán még olyan család se, ahol ne ütötte volna már fel a fejét a sóvárgás démona. A legváltozatosabb megjelenési formában, hol kedvesen, hol félelmetesen, egyszer vigasztalóan, máskor kényszerítően, de állandó jelenléte tagadhatatlan közöttünk. Ő az első, aki segítségét ajánlja a gondokban, a kudarcban, a kilátástalanságban. Ajánlata, mint minden halálos csábítás, magával ragadó és kívánatos: egyszerűen lépj ki a gondjaidból, és felejts. Nehéz ennek a csábításnak ellenállni, és a gyors felejtés helyett a megépülés, a helyrehozás keserves munkáját választani. És rengetegen vetik magukat inkább a felejtés kitért karjaiba...

És bizony szörnyű ölelése van a szenvedély démonának! Az ember lelkének legmélyét fertőzi meg, ott, ahol az álmok, az akarat és az önbecsülés lakozik.

A tudatból viszont meghagy egy morzsányit. Nem sokat, csak éppen annyit, hogy a józan pillanatokban az elrontott élet kudarcának teljes terhe rázuhanjon az emberre. Amit aztán csak az „anyaggal” lehet csillapítani. Vagy éppen csak annyi józan pillanatot enged meg, hogy a szerencsétlen átvesse a kenderkötelet a padlásgerendán.

Ezt a demont semmi nem űzi ki, csak a legnagyobb hatalom. Egyedül csak Isten Lelke parancsol a démonnak. Akit Isten megkötöz az Ó szeretetével, az szabad ember lesz.

KÜZDELEM EGY TISZTA ÉLETÉRT

Zs. motiváltan érkezett a Maros megyei Ózdra, a Bonus Pastor Terápiás Otthonba, hosszú távú terápiára. A felvételi interjún csak annyit mondott, hogy az életét szeretné összerakni...

Szülei korai gyerekkorában elváltak, édesanyja nem tudott megküzdeni a válással, öngyilkossági kísérlete után sokáig kórházi kezelés alatt állt, majd egy újabb kapcsolatba menekült. Élettársa gyakran ittasan érkezett haza, ilyenkor agresszíven viszonyult, tettlegességig menően nemcsak Zs.-hez és nővérehez, de édesanyjukhoz is. Gyakran kellett menekülni...

Alkoholizáló férje mellett Zs. édesanyja is egyre gyakrabban nyúlt italhoz. Alkoholhasználata egyre lehetetlenebbé tette a család életét. Anyai nagymamájuk volt, aki megpróbálta összefogni a családot, nevelni, igazgatni Zs.-t és nővérét. Zs.-t nagyon megviselte anyja öngyilkossági kísérlete, majd későbbi alkoholizmusa. Anyja élettársi kapcsolatából született testvérüket nagyon gyakran alkoholos állapotban levő anyjuk képtelen volt gondozni. Zs. és nővére etette meg tette tisztába.

14 éves volt, amikor egy délelőtt az iskolában anyja halálbírásával kellett szembenéznie... Mostohaapja iránt érzett haragja 19 éves korában egy konfliktus során kirobbant. Meg akarta egy kicsit leckéztetni a mostohaapját, de sajnos ez a verés mostohaapja életébe került... (folytatás a 2. oldalon)

KÜZDELEM EGY TISZTA ÉLETÉRT

(folytatás az 1. oldalról)

12 év börtön után Zs. próbálta újratekinteni az életét. Sajnos a nagyon fiatalon elkezdett rendszeres alkoholfogyasztása pár év alatt kontrolvesztéshez vezetett. Alkoholfüggősége miatt problémái adódtak munkahelyén, családjában. Munkaadója és élettársa javaslatára kezdte el a terápiát.

A bent töltött hónapok alatt azzal kellett szembesülnie, hogy sokkal nehezebb szembenézni, megküzdeni a problémáival, terheivel, mint ahogy azt első látásra képzelte. Ennek ellenére kitarátóan, motiváltan küzdött. Éltető volt számára az elfogadás és a szeretet, amit az Otthonban tapasztalt. Gyakran rácsodálkozott egy-egy új szempontra, amire ő eddig még „sose gondolt”. Elkezdett ébredezni benne az Isten utáni vágy, kereste a bocsánat útját... Tanulgatta az Ige, az imádság megtartó erejét...

Kimenői alkalmával nehéz volt megküzdeni a sóvárgással. Egyik kimenőjéről ittasan jött vissza. Napokig nem tudott kijönni szegyenéből, csalódásából... néhány nap elteltével úgy döntött, hogy elhagyja a terápiás otthont... Sok minden benne volt ebben a döntésében, és bár mind a lakók, mind a munkatársak próbálták rábeszélni a maradásra, mégis hazament.

Jelenleg józanul, de nagyon nehezen küzd a mindennapjait. Munkahelyére, ahol napi szinten ivott, nem ment vissza, félve a visszaeséstől. Munkát keres, és alkalmi munkákból próbálja megkeresni a maga, élettársa és annak gyermeke számára a megélhetéshez szükségeseket...

Aki már átment a megtisztulás keserves tüzén, soha többet nem akar visszatekinteni a szenvedélyéhez. Mert magyar nyelvünk jól kifejezi mindazt, amit a mámort kereső végül is megkap: szenvedést. A megszabadult ember viszont nagyon sérülékeny, kiszolgáltatott. Egyedül csak a legkritikább esetben tud megállni, ellenállni a visszazuhanásnak. És ha zuhan, akkor mindig mélyebbre zuhan, mint ahol volt.

A megszabadult ember gondozása, támogatása életet ment. Kiemelt szeretettel, kiemelt figyelemmel és kiemelt hússéggel kell kézen fogni a megszabadultat. Nem szabad magára hagyni, nem szabad a múlt szegyenletes dolgait felbánytogatni, újra előhozni.

Akit egyszer megsebzett valamilyen szenvedély, az mindig, élete végéig hordozni fogja a sebhelyeket, és mindig kísértethető lesz. Vannak dolgok, amiket nem lehet meg nem történné tenni. Isten Lelkének jelenlétével viszont meg nem isméltelhetővé lehet tenni.

ISKY ISTVÁN

VELED VAGYOK, HOGY MEGTARTSALAK

„Mert veled vagyok én, azt mondja az Úr, hogy megtartsalak téged.” (Jer 30,11)

Az imádságban edzett ember szíve kitarátóvá válik. Nem is meríthet a szív máshonnan kitarátást és erőt, csak a rendszeres imádkozásból. Az élet sokrétősége, bonyolultsága, az események kavalkádja arra próbálja kényszeríteni az emberi lelket, hogy ezekhez alkalmazkodó legyen. Ha ennek engedünk, akkor a könnyű élethelyzetekben vidám, jó kedélyű lelkiállapotban telnek napjaink, de a fájdalmak, betegségek, félelmek világában már nem igazán tudunk rajongani. Szívünk csapongó, állhatatlan, ingadozó lesz.

Milyen jó annak az embernek, aki szüntelen imádkozik, aki felemeli szívét Istenéhez, és érzi a Kegyelmes választát: „veled vagyok”. A kitarátó imádkozás így edzi, készíti fel szívünket a próbatételek perceire is, s bátrabban, ki-

tartóbban tudjuk megélni a nehézségeket, amelyek óhatatlanul benyitnak életünk ajtaján.

A kiemelt igei üzenet világosan közli velünk, Isten azért van velünk, az imádkozó emberrel, hogy megtartsa, hogy éltesse és örökségébe fogadja. Két történetet mondanék el: az egyik szerint egy édesanya a világháborúból várta haza gyermekét, s mikor az haza került, akkor azt mondta, vele volt az Isten, és megtartotta gyermekét. Egy másik édesanya is várta haza a háborúból gyermekét, de az nem jött, odaveszett. Ennek az imádkozó édesanyának a véleménye szintén ez volt: Isten gyermekével van, és megtartja őt örökségében.

Látnunk kell a felénk nyúló isteni kegyelmet, annak mélységeit és magasságait, de a lelki edzést, az imádság hangját mindig tudjuk lelkesen gyakorolni, hogy megtartsan minket a kegyelmes Úr.

KISS JÓZSEF



ELŐÍTÉLETEK ÉS ÁLTALÁNOSÍTÁSOK

„Ők pedig azt mondták: Kornéliusz százados, igaz és istenfélő férfi, aki mellett a zsidók egész népe jó bizonyosságot tesz, egy szent angyaltól azt az utasítást kapta, hogy hívasson téged a házához, és hallgassa meg, amit mondasz.” (ApCsel 10,22)

Ki az, akiről legkevésbé feltételeznék, hogy keresztyén hitre térhet? Egy gengszterről vagy drogdíleréről, esetleg egy iráni fundamentalista muzulmánról, netalán egy gyilkos bűnözőről? Legtöbbünkben bizony élnek ilyen előítéletek és sztereotípiák. Még ha nem is akarjuk, akkor is ott vannak a tudatunk legmélyén, és a legváratlanabb pillanatokban készítenek bennünket az elhamarkodott, kárhóztató ítéletalkotásra.

Jézus első tanítványai is bizonyára így tekintettek Kornéliuszra. Ez a százados római volt, ami azt jelentette, hogy a zsidó vallás és kultúra ellentétes tanításait képviselte. Mi több, pogány, elnyomó ellenség. Egy hithű zsidó a lábát sem tenné be egy római otthonba, nemhogy együtt étkezzen vele. Annak ellenére, hogy Péter, az első tanítvány sem tudta volna elkép-

zteni, hogy egy ilyen ember keresztyén legyen, Kornéliusz buzgón kereste Istent, gyakran imádkozott, és nagylelkűen adományozott a szegények javára (10,2). Amikor egy látomásban az angyal kéri, hogy hívassa magához Pétert, nemcsak az apostol kéreti házába, hanem barátait és rokonait is, hogy együtt várják az apostolt, és közösen hallgassák bizonyosságtelét. Amit az ember nem lát, vagy éppen előítéletesen, rosszul lát, azt Isten Lelke pontosan és tisztán látja. Isten látása nem a mi látásunk!

Több gyülekezetben tartanak házi istentiszteleteket, ahol a szomszédok, rokonok és ismerősök gyűlnek össze hallgatni Isten Igéjét. Bizonyára ott is vannak olyanok, akikről azt feltételezzük, hogy nem érdeklí Krisztus. Ki az az ismeretségi, baráti és rokoni körödben, akiről legkevésbé feltételezed, hogy érdeklődik a „keresztyénség”, vagy Isten iránt? Vajon tudjuk-e, mi történik és zajlik a felszín alatt? Isten nem személyválogató, hanem minden népben kedves előtte, aki őt féli, és igazságot cselekszik (10,34-35).

KIRÁLY LAJOS

ZWINGLI ULRICH, AZ ELFELEJTETT REFORMÁTOR 1.

A reformációt rendszerint Luther Mártonhoz, Kálvin Jánoshoz és Zwingli Ulrichhoz kötjük. Már első éves konfirmandusainknak is kívülről tudniuk kell ezt a felsorolást, de vajon tudjuk-e, hogy ki mit tett hozzá a világot átforgató protestantizmushoz?

Ha sorra vesszük őket, akkor az első kettőhöz egy-két adatot vagy kulcsfontosságú megfogalmazást még csak-csak elő tudunk húzni tarso-lyunkból (wittenbergi vártemplom, 95 tétel, „kegyelemből, hit által” – genfi gyülekezet, Institutio, megigazulás és megszentelődés), de a zürichi reformátorhoz érkeve igencsak zavarba jövünk.

Huldrych Zwingli (1484-1531) ugyanis nem közvetlenül, hanem utódain keresztül (pl. Bullinger Henrik) gyakorolt hatást a református szellemiségre. Zwingli ugyanis kezdetől fogva elhatárolta magát Luthertől, és szilárdan hitte, hogy képes őt is meggyőzni saját igazáról. Magabiztosságát azonban nemcsak abból nyerte, hogy ő Luthertől függetlenül jutott el az Egyház megújításának gondolatára, hanem származása és habitusa is alapvetően közrejátszott ebben.

Zwingli Svájcát szemügyre véve az az ember érzése, mintha a reformáció predesztinálva lett volna a tizenhárom kantonban. Lazának tűnő szövetségüket ugyanis nem a kényszer vagy a katonai erő tartotta egybe, hanem a közös érdek motivációja. Egy-egy döntés csak úgy vált „kötelező érvényűvé” a szövetség minden egyes tagjára nézve, ha annak hasznáról minden kanton meggyőződött, és magáénak tudta azt. Továbbá a kantonok többségének gazdasági és politikai erejét a 16. század elejére már nem a szűk nemesi családok, hanem a városi céhek és tanácsok adták, akik a reformációval az Egyház zsarnokoskodásától is szabadulni kívántak.

Ezt a táptalajt tovább „termékenyítette” az egyházzal szembeni általános elégedetlenség papi és polgári részről egyaránt. A korrupt egyházban ekkorra már bevett gyakorlattá vált, hogy a papi tisztségeket áruba bocsátották, és az azokért évenkénti járulékot kellett befizetni a püspököknek. A házasságokat vaskos aranyakért könnyűszerrel felbontották, de ha úgy hozta a szükség, a vagyon családban tarására a rokonházasságokat is szentesítették.

A falusi parasztok életét pedig az évszázadok keserítette. A pápához hű svájci kantonok ugyanis megengedték a Pápai Államnak a területükön folytatott toborzást, amiért cserébe busás zsoldjuttalékokat fizettek – persze nem a katonák markába, hanem a kantonok vezetőinek zsebébe pengették az aranyfrankokat évről-évre. Nem is csoda, hogy Tell Vilmos nyilvesszeje akkora népszerűsége tett szert! Az évszázadok ugyanis nemcsak hogy igazságtalan volt, de káros is, hiszen a beáramló „fölösleges”, ingyen arany inflációt okozott és így a szegények még jobban elszegényedtek.

A Bázelen munkálkodó humanista Erasmus írásai pedig megadták Zwinglinek a végső lökést, ami hamarosan felkorbácsolta a mélyben szunnyadó erőket. Zwingli jó szemmel vette



tehát észre a körülményekben rejlő lehetőségeket és hamar hűséges társakra is lelt a zürichi városvezetésben, a paptársakban, illetve a polgárok és parasztok támogatását is maga mögött érezhette.

A REFORMÁCIÓ KEZDETE

Az első nyilvános zürichi vitát 1522 bűjtjének előestéjén készítették elő azzal, hogy Christoph Froschauer házában egy tizenkét tagból álló társaság tudatosan szegte meg a bűjtöt azzal, hogy két szál füstölt kolbászt darabokra vágtak, és szétosztották a jelenlévők között, az úrvacsorára emlékeztető módon. Bár Zwingli is jelen volt, egyedül ő nem vett részt az evésben. Ez a fajta radikális provokáció talán még neki is sok volt, vagy csak a későbbi pártatlanság látszatát igyekezett így fenntartani.

Ez azonban csak a kezdet volt. Zwingli radikális hívei ugyanis elkezdtek bekiabálásokkal félbeszakítani a szerzetesek szentek tiszteletéről szóló prédikációit, hogy ezzel nyilvános vitát kényszerítsenek ki. Az első zürichi disputára 1523. január 29-én került sor, aminek döntőbírái többé már nem teológusok, hanem a Tanács tagjai voltak. Zwingli 67 tételben összefoglalta hitújító tanítását, és mivel a vitán nem sikerült eretnokségét bebizonyítani, így az addigi módon folytathatta tovább tevékenységét. Azt is kimondták, hogy ettől kezdve minden prédikátornak csak a Szentírással összhangban szabad prédikálnia, és egyúttal büntetés terhe mellett megtiltották a többiek gyalázását is, amire addig volt is példa szépszerével.

A második zürichi disputa (1523. október 26-28.) még nagyobb sikerrel zárult protestáns részről. Tisztázták a szentek képi ábrázolásának kérdését, a mise áldozatjellegének hiábavalóságát, és elrendelték az evangéliumi tanítás rövid összefoglalásának megfogalmazását, hogy azt a prédikátorok igehirdetésükben felhasználhassák. Ezzel gyakorlatilag Zürich végleges reformációja megtörtént, de Svájc teljes reformációjáért még rengeteget kellett tenni.

TOKÁR SÁNDOR

SÁMÁNOK RÉVÜLETE

Minden vallás azon alapszik, hogy az ember egykor közvetlen kapcsolatban állt a transzcendenssel, de az emberi bűn miatt megromlott ez a kapcsolat, és ajtóként bezárult a természetfeletti az ember előtt.

Az ősi vallásokban szükség volt tehát olyan személyekre, akik fenn tudják tartani ezt a kapcsolatot. Ők voltak a sámánok. Bár a földkerekség minden kultúrájában jelen voltak ezek az emberek, mégis különbséget kell tenni az amerikai őslakosok természet-szellemének tisztelete, az afrikai varázslás-hit, és a szibériai, uráli nyelvű népek (későbbi lappok, szamojédok és magyarok) sámánizmusa között. Magyar ősaink keresztényesség előtti „papjai” a sámánok voltak.

A sámán szó a tunguzok (dél-kelet oroszországi és észak-kínai népcsoportok) nyelvén azt jelenti: „az ember, aki mindent tud”. Ő volt az, aki jósként a halálszat vagy vadászat sikerét kitudakolta, orvosként megállapította a szűnni nem akaró betegségek okát, és ő vezette át a halottak lelkét a túlvilágra, hogy ne zavarják az élők evilági életét.

Kiválasztásuk az embertől független volt. Nem léteztek önjelölt sámánok. A természetfeletti lények választották ki őket, aminek jelét is adták: a sámánok több csonttal, két fogsorral vagy hat ujjal születtek. Általános volt az is, hogy az elhívott nem vállalta a feladatot, ezért sámánbetegségbe esett (látomások, hisztérikus rohamok), a kényszerű hívás külső jeleként. Ezt több napos alvás követte, ami után a jelölt sámánná vált.

A „tudakodáshoz” révületbe (extázisba) kellett esniük. A révület azt a megváltozott tudatállapotot jelenti, amikor az ember kapcsolatba lép a túlvilággal, mégis ura önmagának. A transzállapot eléréséhez különböző tudatmódosító növények fogyasztása segítette őket, amihez erős dobolás, táncolás, éneklés vagy kurjongatás társult. Mivel ezt agancsos vagy tollas állatnak öltözve tették, egyesek a sámánzertartást egyenesen a színházi drámához hasonlítják.

Így lettek a táltosok a közösség lelki és szellemi vezetőivé, akiket keresztül a túlvilági lények irányították az emberek életét. A keresztényiség felvétele után a sámánizmus kora azonnal le is áldozott, de a világról alkotott képzetek máig tovább élnek a mesék és legendák (Csodaszarvas), a hiedelmek és a népköltészet (regös ének, gyermekdalok) örökségében!

T. S.

MENEKÜLÉS A VALÓSÁG ELŐL

A számítógép generálta virtuális világ több ponton is úgy hat az agyra, mint a drog. Aki elveszíti a kontrollt, és belecsúszik az elektronikusan felépített „művalóságba”, az nagyon hamar függővé válik.

A virtuális világ egy teljesen más világ, mint a fizikailag megélt és megtapasztalható világ. Ez a világ kétdimenziós, amely csak két érzékszervünkre hat: a látásunkra és a hallásunkra, ezért ez egy teljesen más típusú elmeszerkezetet alakít ki. Kutatók már egyfajta Homo Interneticus-ról beszélnek, hiszen a folyamatos internetezés átkódolja az agyat.

A legutolsó generációs kamaszok naponta többször és huzamosabb ideig jelen vannak ebben a virtuális térben. Chat-elnek, online játékokat játszanak, blogot írnak, bizonyos közösségi oldalakon profiljukat szerkesztik. Ebben a világban való jelenlétet a kedv határozza meg. Nem kell magyarázkodnom senkinek, ha nem akarok. Kipróbálhatok bármilyen személyiségtípust. Kommunikálhatok kedvesen, durván, vulgárisan, gyengéden. Felfedhetem kilétem, de el is rejtethetem. Beleshetek a másik legintimebb magánéletébe is. Bizonyos érzelmekifejező eszközöket is használhatunk: mosolygást, nevetést, szomorúságot kifejező figurákat, emotikonokat.

A virtuális világban és térben akár teljesen megszűnhetünk azok lenni, akik valójában vagyunk. Chat-elésnél letagadhatjuk korunkat, nemet válthatunk, intellektuálisan és fizikailag is másképp adhatjuk ki magunkat, karaktert válthatunk. Senki nem fogja észrevenni. Bármiikor láthatókká vagy láthatatlanokká lehetünk. Belépek, kilépek; ott vagyok, nem vagyok. Ebben a világban nincsenek kötelezettségek. Ebben a világban kikapcsolható az „élet”. A kérdés csupán csak az, hogy azok, akik a virtuális világba szocializálódnak – kikapcsolva az életet –, milyen életet élnek, és milyen életük lesz? Hogyan bírkóznak meg a valósággal a mindemapokban?

Valójában ennek a jelenségnek megvoltak a korábbi generációk életében is a párhuzamai: regény, kezdetekben egy-egy tv-sorozat, stb. Most a villogó cyber-tér ragad ki a valóságból. Csak a „kiszereles” változott az évek során.

Meg kell tanulni élni a valóságos világgal. Nem menekülhetünk előle, valóságos önmagunk elől, problémáink elől. Mert úgy is utolérnek.

SZABÓ SÁNDOR-ZSOLT lelkipozíció

AZ ÉN DROGKARRIEREM 1.

Kubiszyn Viktor író több mint egy évtizedig volt drogfüggő. Néhány éve leszokott a kábítószeréről, és hívő keresztyén lett. A Partiumi Keresztény Egyetem lelkésze, Ráksi Lajos kérdezte életéről, harcairól.



– Mi volt az a pont, amikor úgy érezted, hogy itt már baj van? Mi miatt indul el ezen az úton valaki, amin te is elindultál egykor? Drognapló című könyvedben írod: Narkósnak lenni életforma. Mindent áthat, minden pillanatot. Megváltozol, mert az anyag átalakít...”

– Ez az idézet a függőség állapotáról ír, ami a végpontja egy drogkarriernek. Nyilván senki nem azért kezd el anyagozni, vagy bármilyen drogot használni, mert drogfüggő akar lenni. Én sem azért kezdtem el. Hanem mert, ... elég sok oka volt. Alapvetően az, hogy jól akartam magam érezni... és nem éreztem jól magam. Ennek nincs egy fix receptje. Minden egyes ember életében más és más okok vezetnek oda, hogy függővé válik. Ebben benne van a szociális háttér. Azok az ingerek, ami érik az embert gyerek-, fiatal korban, akármilyen korban. Azok a traumák, amiket hordoz az ember. A személyisége... nagyon sok minden. Ez egy ilyen multidimenziós betegség. Így szokták jellemezni a függőséget. Ami azt jelenti, hogy egyszerre hat az ember fizikai, lelki és szellemi szintjén. A hosszú távú szerfogyasztás átalakítja az ember lelki világát, az érzelmeit. Tulajdonképpen kiiktatja az érzelmeiket, és átalakítja a gondolkodásmódot... és engem is átalakított, nyilván. És aki drogfüggő, alkoholfogyasztó, vagy játékfüggő lesz, vagy bármi, abban mindig benne van az embernek a saját választása és döntése. Mindig vannak utak, amin el lehet indulni, és nem lehet azt mondani, hogy én a családom miatt lettem anyagos, vagy a politikai helyzet miatt, vagy az ufók miatt, vagy valami. Benne van az én felelősségem. De az, hogy valaki mit hoz otthonról, a családból, milyen élmények, vagy ingerek érik, az azért elég meghatározó.

– Te mit hoztál otthonról?

– Apám félig lengyel volt, és alkoholista. Az anyám, ő magyar volt. Az ő családjában is mindenki alkoholista volt. Az a típusú falusi alkoholizmus volt az ő családjában jelen (az összes férfitag a családjában alkoholista volt), ami falusi szinten nem kirívó. Nem az, amit nagyvá-

rosban látsz, hogy hajléktalan az ember, és kánás bort iszik. Hanem ott a faluban elfogadott, hogy mindenki szanaszét van vágva állandóan, és így mindennapos az erőszak, meg minden, ami együtt jár az alkoholizmussal. Ha valakinek van szenvedélybeteg a családjában, ráadásul több is, az elég hajlamosító tényező arra, hogy ő maga is függővé váljon. És ez nem feltétlenül genetikai dolgot jelent. Tudatalatti mintaként beleépül a gyerekekbe, hogy az egy megoldási stratégia, hogy az ember függő.

– Hogy alakul ki egy drogkarrier?

– Senki nem egyből lesz függő. Ez egy „tanulási” folyamat, ezért hívják drogkarriernek. Az első szakasza, amibe nagyon sok ember beletartozik, ez a kísérletező fázis. Utána jön a rekreációs, vagy kikapcsolódási, szociális fogyasztó. Amikor az ember rendszeresen fogyaszt valamilyen kábítószer, vagy szert. Egyébként ebben benne van az alkoholista is. Azaz bizonyos időközönként, rendszeresen fogyaszt valamilyen drogot. A dolog lényege, hogy ez az ember életében valamilyen pozitív dolgot ad. Látszólag. És nem jelentkezik problémák. Utána jön a harmadik szakasz. Az a problémás fogyasztó. Amikor az ember még mindig nem függ. Még nincs meg a fizikai kényszeresség, meg még a lelki kényszeresség sem. De hogy a szerfogyasztás már egyre több problémát okoz az ő életében.

És én már 16-17 évesen itt tartottam, függetlenül attól, hogy ebből senki nem vett észre semmit. Nyilván anyám volt a legutolsó, aki ebből bármit is észre vett volna... Ez azt jelenti, hogy a mindennapi életben szellemi, fizikai, meg lelki szinten egyre több probléma jelentkezik. Ha lehangolt vagyok, ha nem tépek be, nem csinálom meg a feladataimat, ha emlékeztetiesem van – úgy belövöm magam, hogy nem emlékszem, mi volt este. Ami ugye büntudatot generál, és azt elfolytja az ember, és akkor ebből kialakulnak ilyen láncreakciók... Szóval jelentkezik ilyen problémák, amik ugye a szerfogyasztásból adódnak, és egyre gyakrabban. És ekkor az ember, én sem, ugye, nem köti össze, hogy ennek mi az oka. Mert hogy ez még jó! Senki nem fogyaszt azért kábítószer, mert hogy az rossz. Nem hülyék a drogosok, még ha annak is tűnnek. Mindenki azért kezd el valamilyen szert fogyasztani, mert az jó. De ennek a rendszeres szerfogyasztásnak olyan következményei vannak, amit az ember nem kalkulál bele, amikor elkezd valamit fogyasztani.

Napi szinten szívtam füvet, de aztán már nem jött be, és akkor jött, hogy mellé folyamatosan ittam, és aztán gyógyszereztem, és aztán így jöttek az egyre durvább és keményebb szerek. És a problémás szakasz után jön az utolsó, a függő szakasz. A problémás szakaszban az ember még nem függő. De ahogy már egyre több problémája van, jön a negyedik szakasz, és ez a drogfüggő, vagy az alkoholista. Amikor az embernek az értékrendjében legelső helyre jön az, hogy neki kell az „anyag”. (folytatás a következő lapszámban)



SZENVEDÉLYBETEG LESZ A GYERMEKEM?

Minden szülő megpróbál a tőle telhető legjobb nevelést adni a gyerekének. Egy idő után azonban a szülők nagy része az ő gyereket és a saját nevelési technikáját látja a legjobbnak, függetlenül attól, hogy mit mond a lelkipásztor, a pszichológus vagy akár a józan ész. Hibát a más gyerekében talál, s a másik szülő nevelési elveiben.

Amikor megtörténik az, amitől rettegett, vagyis valamilyen módon félrecsúszott a gyermek élete, nem tudja felfogni, mi történt. Egyszeriből hibás lesz mindenki rajta kívül, és elköveti a lehető legnagyobb baklövéseket: nem néz szembe a valósággal, nem néz szét otthon, hanem a külvilágot okolja, sokszor és sokáig takargatja a problémát. Míg a probléma akkorára nő, hogy már csak nagyon nehezen lehet segíteni rajta.

Nos, beszéljünk a függőségekről, és kezdjük a szülőknél: ön, aki olvassa, és gyereket nevel, milyen függőségben szenved? Cigaretta? Amikor valami gondja van, miután hazajön, hogy oldja meg a problémáit? Gyorsan legurít egy sört? Vagy iszik valami töményt? Milyen probléma-megoldási technikákat használ? Mit tanít a gyermekének: hogyan lehet megoldani a gondokat? Látja otthon a szülőt imádkozni, Isten előtt elmélyülni a gyerek?

Miért kérdezem ezeket? Mert a gyerek öntől tanul, kedves Szülő! Az ön hibáit és erőseit sajátítja el. Szinte az összes gyerek kipróbálja az alkoholt, a cigarettát és a drogot, de közülük mégsem lesz mindenki függő.

Arra a kérdésre, hogy a fiatalok miért fordulnak a drogokhoz, a szakirodalom több okot is felsorol: kíváncsiság, kalandvágy, lázadás, a felnőttektől, a valóságtól történő eltávolodás, menekülés a családi, iskolai problémák, megoldatlan konfliktusok elől, kortársak rábeszélése, unalom, önbizalom hiányának pótlása, önigazolás, új közösségbe történő bekerülés érdeké-

ben. Azaz elfogadást, befogadást, megbecsülést, végső soron szeretetet és gondoskodást keres.

Azt, hogy a fiatalok kipróbálják a drogot, alkoholt, cigarettát, ma kikerülni és kivédeni szinte lehetetlen, éljenek bármilyen családban. Az iskolai, lakóközösségi és társadalmi környezetben kikerülhetetlenül fognak találkozni a gyermekeink az addikció megannyi formájával, és a bódulat legváltozatosabb szereivel. Ettől nem fogjuk tudni megóvni őket, hiszen nem zárhatjuk be gyermekeinket a házba. De nem is kell! Nem a gyermekeink körülötti világot kell eltávolítanunk a gyermekeinktől, hanem a gyermekeinket kell megtanítanunk a bölcs, kiegyensúlyozott lelki életre, és a hitvalló magatartásra a csábítások forgatagában.

Az addikció és szenvedélybetegség csak a jele egy mélyen meghúzódó lelki problémának, amit a fiatalok és a felnőttek különböző tompítókkal igyekeznek enyhíteni.

Minden a szülő-gyerek kapcsolaton múlik. Egy olyan családban, ahol nyitottság van, megbeszéljük a problémákat, őszintén és következetesen nevelnek, szinte lehetetlen, hogy egy gyermek úgy elcsússzon, hogy függő legyen. Adjunk tartást és önbizalmat a gyerekeinknek, hogy bízzanak a saját képességeikben, és ne egy bandához tartozástól függjön az önbecsülésük. Igaz ugyanakkor az is, hogy az Ige szavai szerint jó erkölcsöt is megronthatnak gonosz társaságok!

Hiteles szülői mintájú családokban is előfordulhat, hogy a gyerekek kipróbálják az alkoholt, drogot, de nem lesznek alkoholisták vagy drogfüggők. A szülőnek fel kell ismernie, hogy a gyereke érzelmi biztonságát úgy adhatja meg, ha benne saját magában megteremtődik az, hogy fontos és értékes, ugyanakkor az is, hogy minden tettünkért felelősséggel tartozunk!

TÓTOS BEATA

AZ ŐRIZETLENÜL HAGYOTT POHÁR

Aggasztó jelenség ütötte fel a fejét a világban. Iskolai rendezvényeken, születésnapi bulikon, de még a legártatlanabb fiatal társaságban is egyre gyakrabban fordul elő, hogy tudtukon kívül drogot tesznek a fiatalok italába.

Általában két okból kevernek drogot az italba: vagy ki akarják fosztani, vagy meg akarják erőszakolni. Így fiúkra és lányokra egyformán veszélyes. Gyakran előfordul, hogy a vidékiekre már a vasútállomáson lecsapnak, de becsérszik azt is, aki például dicsekedni kezd egy szórakozóhelyen, hogy mennyi zsebpénzzel indították el, vagy mennyit keresett Nyugat-Európában.

A folyékony ecstasyként ismert GINA nemcsak alkoholban, hanem kávéban, gyümölcslemben vagy bármilyen más italban is észrevétlen, ugyanis színtelen, szagtalan és teljesen íztelen. Ez egy pszichoaktív anyag, amellyel nem egyszerűen elkábítják az áldozatot, hanem egyfajta passzív euforikus állapotot idéznek elő. Ezt tulajdonképpen úgy kell elképzelni, mint ahogy egy robot viselkedik. A be drogozott személy magánál van, és rávehető bizonyos dolgokra, irányítható. Képes felállni, menni, ha megfogják a kezét, akkor még a kocsihoz is ki lehet vezetni. Ez a külső szemlélő számára megtévesztő, mert nem tűnik kikényszerítettnek, pedig valójában az ital hatására teljesen védekezésképtelen. Így nincs is szükség fizikai erőszakra, hiszen nem fog védekezni.

Téves az a feltevés, hogy ezt mindig idegenek követik el. Az erőszaktevő nagyon sokszor a személyes ismeretségi körből kerül ki, a két leggyakoribb helyszíne ezeknek az eseteknek a szórakozóhely és a házi buli. Kevesen ismerik fel a veszélyt, pedig bárki könnyedén bele tudja ejteni a drogot egy otthagyt pohárba, üvegbe. Utána pedig már semmi más dolga nincs, mint figyelni és várni, amíg hat.

JÓ TANÁCSOK:

- Ne keverdj gyanús társaságba! Egy keresztyén fiatal megválogatja, hogy kikkel tölti el a szabadidejét.
- Soha ne hagyj őrizetlenül a poharad, semmilyen rendezvényen!
- Ne fogadj el italt idegentől!

A legbölcsebb, ha a fiatal kísértésektől és büntől mentes szórakozást és megbízható, hűséges baráti közösséget keres magának!



SZERETETHÍD ÉPÜLT SZILÁGYBALLÁN

Isten kegyelméből idén ismét részt vett a szilágyballai református ifjúság a Szeretethíd nevű Kárpát-medencei önkéntes napok programjában.

Az első napon a lelkes fiatalok meglátogatták a gyülekezet idős betegeit, valamint fogyatékkal élő gyermekeit, ahol énekeltek, Igét olvastak és imádkoztak. Szeretetük jeleként egy-egy igés kártyával, valamint cserepes virággal is meglepték őket.



A második nap került sor az egykoron Szilágyballán szolgáló és ott nyugvó lelkipásztrok sírjainak tisztítására, és a kegyelet virágainak elhelyezésére, valamint a kultúrthozon kapujának lefestésére.



Délután az ifjúság énekelve, süteményt és igés kártyát osztogatva járta végig a falu minden utcáját, ilyen módon is felkeltve az emberek figyelmét az Isten és egymás iránti szeretetre.

Jó volt látni az örömtől meghatódott szemek csillogását, amelyek azt üzenték, hogy érdemes tovább adni azt a SZERETETET, amellyel táplál bennünket a mi Istenünk nap mint nap.

BARABÁS TÜNDE ERZSÉBET diakónus

NŐSZÖVETSÉGI KONFERENCIA VOLT KRASZNÁN

Július 18-án, szombaton került sor Krasznán a 16-ik Egyházkerületi Nőszövetségi Konferencia megtartására. Minden évben zászlós díszfelvonulás a nyitány találozónknak. A kezdő istentisztelet igehirdetője Dénes István Lukács generális direktor volt.



Köszöntések sorozata következett: Boga-Kis Mária, a KREK Nőszövetségének elnöke köszöntötte a konferencia több mint 1800 résztvevőjét és a vendégeket, határon innen és túl, majd ismertette a találkozó programját, köszöntve az előadókat. Őt követte Szőnyi Levente, a szilágyosmlyói egyházmege esperese, Kovács István és Bogdán Szabolcs helybéli lelkipásztorok és Vinczéné Pálfi Judit egyházkerületi missziói előadó köszöntése. A konferencia előadásai: P. Tóthné Szakács Zita lelkipásztor, a Magyarországi Országos Nőszövetség elnöke: Szeresd az Urat!; dr. Béres Klára, a Béres Gyógyosztály kommunikációs igazgatója, a Béres Alapítvány elnöke: Az Úr a te gyógyítód címmel.

Az előadások után a Kárpát-medence református egyházkerületeinek nőszövetségi vezetői tolmácsolták szeretetteljes köszöntéseiket az ünnepi gyülekezetnek. A krasznai gyülekezet asszonyai egyedül vállalták fel a töltött káposzta elkészítését, melynek hagyományos ízei finom eledelnek bizonyultak a tikkasztó hőségben. Az egyházmegei nőszövetségek asszonyai adományokkal támogatták a találkozó vendéglátását. Isten áldását kívánjuk

életükre! A nap második felében történt meg az új nőszövetségi zászlók megáldása, majd az egyházmegeiek költői és szavalói tettek biznyságot versek elmondásával arról, mit is jelent szeretni az Urat.

Istentisztelettel és úrvacsoraosztással zárult a találkozó. Igét hirdetett Gilicze Andrásné lelkipásztor a magyarországi Szentetről, az Országos és a Tiszántúli Református Egyházkerület Nőszövetségének titkára, úrvacsorai ágendai szolgálót végzett Fazakas Judit krasznahorvati lelkipásztor, a szilágyosmlyói egyházmege nőszövetségi elnöke. A találkozó énekes előadója Dénes Erzsébet, az aradi egyházmege elnöke volt, a konferenciafüzet énekeit Boga-Kis Áron és Annamária lelkész házaspár tanították. Boga-Kis Mária elnök asszony áldást kérve bocsátotta el a népes asszonysereget, köszönetét kifejezve a vendéglátóknak.



Kraszna csodaszép kazettás templomában jó volt együtt lenni! A majdnem 2000 asszony fejelemeztetten, zökkenőmentesen, kitűnő szervezéssel lebonyolított szép találkozója volt ez a nap. Éreztük, valóban, mit jelent szeretni az Istent, s mit jelent az, hogy szeret minket az Úr! Köszönjük, hogy újra megerősödhattünk! Örülünk, hogy újra együtt voltunk! Köszönjük Krasznán, köszönjük Szilágyosmlyói Egyházmege!

„És mi megismertük és elhittük az Istennek irántunk való szeretetét. Az Isten szeretet, és aki szeretetben marad, az Istenben marad, és az Isten is őbenne.” (1Jn 4,16)

NAGY ERIKA lelkipásztor, nőszövetségi alelnök



MINDENKI ÖSSZEFOGOTT ÉRTÜNK

Miként látják a Kárpátok alatt élő nép helyzetét a nyugati protestánsok? Akarnak-e, tudnak-e segíteni válságban lévő testvéreiken? Merre tart Ukrajna, és mi jelent igazi segítséget? Többek között ezekről kérdezték Zán Fábian Sándort, a Kárpátaljai Református Egyház püspökét.

– Hogyan értékeli Ön az elmúlt két-három hónapot?

– A tavaszi ünnepek sok reménységet adtak számunkra is, habár sok olyan dologgal kellett szembenéznünk, amire nem igazán számítottunk. Azt láttam, hogy nagyon sok kárpátaljai magyar ember és az itt élő ukránok, ruszinok még nagyobb odafigyeléssel törődtek a túlélésnek olyan biztosítékain, mint a földművelés, a kertjeiknek az intenzívebb gondozása, pedig azok a konzervgyárak, amelyek eddig komoly felvásárlók és a vidék eltartói voltak, most nem működnek. A lelki események nagyban hozzájárultak az egyensúly megtartásához. Itt gondolni kell a hűsvétra, a konfirmációra, a mennybemenetel és a pünkösdi ünnepére. Az ünnepek nagyon sok erőt adnak az embereknek. Ünnepek nélkül egyhangúvá válnak a mindennapok. Nincs megállás. Megy a robot: korán kelnek, késő estig dolgoznak az emberek a megmaradásukért.

– Lát-e érdembeli előrelépést az ukrainai konfliktus megoldásában?

– Az ukrán politikai helyzet súlyosbodott. Egyre inkább csak azt látom, hogy a nacionalizmusra építve próbálják meg összetartani az országot és lelkesíteni embereket önmagukért – mások ellen. Az ország egészét nézve azt látom, hogy a szegényedés tovább nőtt, még inkább észrevehető az emberek életében a pénztelenség, nincstelenség. Még azoknak az élete is nehezebb lett, akiknek valamelyik családtagja külföldön dolgozik, és eddig hazaküldte a pénzt, hiszen az a pénz sem ér már annyit. Főleg azok a családok vannak nehéz helyzetben, ahol a gyerekek napi meleg étkeztetése – alkalmasint az egyetlen – az iskolai volt, most megszűnt. Látom azt, hogy milyen sokan járnak napszámba kiskorú gyerekekkel.

– Nemrég részt vett az Európai Protestáns Egyházak Közössége kerekasztal-beszélgetésén Németországban, a Kirchentagon. Átlátják Nyugaton azt, hogy mi játszódik valójában Ukrajnában, mi történik a kárpátaljai reformátusokkal?

– Úgy látom, hogy a jelenlegi német társadalomnak csak egy nagyon kis rétege tud azonosulni azzal a problémával, ami itt van. Ez az a generáció, amelynek tagjai átéltek 1945 után a német újjáépítést, mondjuk úgy, hogy a felszabadítás és megszállottság korszakát. Ez a generáció nagyjából tudja, mit jelent nagyon kevésből élni, amikor nincsenek meg a szociális biztonsági hálók. Ők annak idején átéltek ezt a korszakot, ők azok, akik a legjobban együtt tudnak velünk érezni, habár nagyon sokan közülük is elfelejtették, hogy éltek ők is nehezebb napokat.



– A Kirchentagon való részvétel lehetőséget biztosított számos külföldi partnerszervezet képviselőjével való találkozásra. Milyen lehetőségeket jelenthetnek ezek a kapcsolatok?

– Kárpátaljának a helyi református közösség által nemcsak új, hanem régi kapcsolatai is vannak. Az együttműködés alapja a kölcsönös bizalom, ami az évek során kialakult. Nekünk, Kárpátalján élőeknek megvan az a nagy előnyünk, hogy ismernek minket, hitelünk van. Ezek a nagy szervezetek készek segíteni az itt élő emberek, közösségek hitéleti, de inkább szociális problémáin. Mindig az a kérdés, hogy mi az, ami itt konkrétan segítség is lenne. Én bízok benne, hogy ez a látogatás ezeket a kapcsolatokat újraelévenítette, megerősítette, és ha szükség lesz a külföldi beavatkozásra, akár a mi ügyünknek külföldön való képviselésére, akkor ők ezt meg fogják értünk tenni. Mert nem csak az a segítség, amikor eljönnek ide, és segítenek egy iskolának, árva háznak. Az is óriási segítség, amikor minket a saját fórumaikon, a saját országaikban, akár nemzetközi szinten képviselnek, és a mi helyzetünket szem előtt tartva, konkrétan ismerve tájékoztatják a társadalmi vezetőiket, a politikusait is.

– Május 22-én ünnepeltük a református magyar egység hatodik évfordulóját. Látja-e, éri-e igazán ezt az egységet a kárpátaljai közösség most?

– A kárpátaljai közösség a Kárpát-medencei magyar reformátusok egységének az erejét, a segítségét nap mint nap érzi. Amikor ennek az egységnek a kinyilvánítása megtörtént, akkor az volt a fő kérdés, hogy hogyan építjük a jövőnket? Ez is maradt a közösségünk vezérgondolata: „Krisztus a jövő, együtt követjük Őt!” Tehát a kiindulási helyzetünkből a valahová való eljutás, a Krisztus követése, a célba jutás a lényeg. Most egy olyan helyzet adódott, hogy az Európai Unión kívül maradt egyik kis közösség, a kárpátaljai, nehéz gazdasági helyzetbe került. Ebben az egységben az erősebb segít az elesettebben, és ezt mi nap mint nap tapasztaljuk. Nincs olyan egyházkerület, amely ne segít volna még nekünk valahogyan. Ki milyen erővel bír, annak megfelelően, de gyűjtöttek, intézményeket és családokat segítettek. Mindenki összefogott értünk. Ennek az összefogásnak nem csak jelzésértéke van, mert számunkra a mindennapi megmaradást, túlélést biztosítja. Ezért nagy hála és köszönet érte.

KOCSIS JULIANNA (karpatalja.ma)

ISTEN SZÓL HOZZÁNK MAGYARUL

A Nap már kora reggel bearanyozta sugarával városunkat, mintha érténé, tudná, hogy ma egy jeles, kiváltságos napra ébredtünk. Ünnepe van ma városunknak.

Van okunk az ünneplésre, mert Nagykaroly meghatározó szülöttjét, Károli Gáspárt, illetve a 425 éve elvégzett „nagy munkát” ünnepeljük, ugyanis négyszázhuszonöt évvel ezelőtt kezünkbe adta édes anyanyelvünkre lefordítva a Bibliát, Isten beszédének és kijelentésének hordozóját.

A Szentírás lefordítása nélkül nem volna miről beszélni, nem ismernénk ilyen mélységekben Isten munkáját, az Ő hatalmát, szeretetét, bűnbocsátó kegyelmét.

Milyen jó, hogy Isten az evangélistákat és küldötteit „szent eszközül” használta fel, hogy nekünk kinyilatkoztassa önmagát szent Fiában, Jézus Krisztusban!

A Biblia lefordítása nélkül, az Isten ismerete nélkül még mindig a sötétben tapogatóznánk. Megérdemli Károli Gáspár, a magyar nép bibliafordítója, hogy imába foglaljuk nevét, fejét hajtsunk előtte.

Az ünnepi istentiszteleten Tökés László egykori püspök, Európa parlamenti képviselő szolgált, méltatva Károli Gáspár felbecsülhetetlen érdemeit, munkásságát.

Kezdő énekként felcsendült az ünneplők ajkáról az „Ím, bėjöttünk nagy örömben, Felséges Isten”, folytatva ugyancsak gyönyörű szép énekünkkel: „Uram, a Te Igéd nekem a sötétben is szövénem”, ezt követte János apostol evangéliuma 1. fejezetének 1-től 17-ig terjedő verseinek felolvasása.

Az igehirdetést köszöntések és műsorszámok követték, az ünnepi istentiszteletet Nemzeti imánk elnevelésével fejeztük be, majd ezt követte az emlékezés koszorúinak elhelyezése Károli Gáspár szobránál.

A koszorúzással kapcsolatban nem hagyhatom megemlítés nélkül, hogy egy héttel ezelőtt Isten jóvoltából koszorúzhattunk Göncön és Vizsolyban is, tisztelegve a „nagy Fordító” előtt, amelyik alkalmon részt vett a gyülekezet egy népes csoportja Tukacs József Sándor lelkipásztor és kedves felesége vezetésével.

Legyen áldott az emléke annak a nagyságnak, aki által Isten Igéje szól hozzánk magyarul!

FARKAS ROZÁLIA nőszövetségi tag,
Nagykaroly

ÉVFORDULÓ

ZOVÁNYI JENŐ (1865–1958)



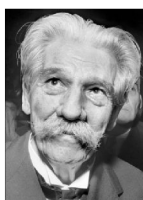
150 éve, 1865. szept. 11-én született Zoványi Jenő (Krausz) ref. teol. tanár, egyháztörténész. Kat.-nak született Szilágy-zoványban, a váradi pappneveldéből kilép (1882), áttér. Teológiát végez Sárospatakon (1888), kvári (1891), tiszaföldvári (1894) lp., pataki (1901), debreceni (1914) teol. tanár. Liberalizmusa miatt elmozdítják (1910), de felmentik (1912). Megfosztják a lelkészségtől (1920), nyugdíjazzák (1922). Számos kötete, cikke jelent meg a magyar protestantizmusról.

HERMAN HOEKSEMA (1886–1965)



50 éve, 1965. szept. 2-án hunyt el Herman Hoeksema holland-amerikai református teológus. Az amerikai ref. egyházból (*Christian Reformed Church*) többbedmagával kilép, mivel nem ért egyet annak, az általános kegyelemről elfogadott tanításával (1924), megalapítva a prot. ref. egyházak közösségét (*Protestant Reformed Churches in America*). Kommentárjai (Róm, Jel) mellett Heidelbergi Káté-magyarázata (*The Triple Knowledge*, 1943-55) és dogmatikája (*Reformed Dogmatics*, 1966) fontos.

ALBERT SCHWEITZER (1875–1965)



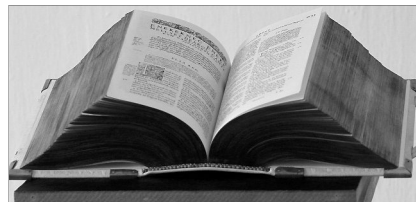
50 éve, 1965. szept. 4-én hunyt el Albert Schweitzer elzászi német evangélikus teológus, filozófus, orgonaművész, orvos, miszcionárius, Nobel-békedíjas (1952). A filozófia (1899), teológia (1900) és orvostudomány (1912) doktoraként indul misszióra Egyenlítői-Afrikába (1913), kórházat alapít Lambarénében. A háború után visszatér (1924), kórházát újjáépíti, haláláig ott marad. Európában etikai előadásokat, orgonakoncerteket tart; gyermekfalvakat hoz létre a háborús árváknak.

425 ÉVES A VIZSOLYI BIBLIA

Jeles egyháztörténelmi és egyúttal a magyarság számára is meghatározó eseményre emlékeztek a nyáron Vizsolyban: 425 évvel ezelőtt, 1590. július 20-án fejezték be a magyar nyelvre fordított Biblia nyomtatását.

Kovács Zsolt Levente vizsolyi református lelképásztor nyilatkozata szerint hálaadó közleményt fogalmaztak meg a jubileum alkalmából. A dokumentum kitér arra is, hogy 425 évvel ezelőtt a magyar nép életében korszakos jelentőségű egyháztörténelmi és nemzettörténelmi esemény ment végbe, mikor a vizsolyi Biblia mint első teljes magyar nyelvű Szentírás megjelent.

Károli Gáspár református bibliatudós munkássága évszázados hatást gyakorolt az egyház kegyességére, az anyanyelv fejlődésére, „bibliás népiünk” irodalmi művelődésére, a magyar



Biblia a személyes hitélet és az istenfélő erkölcsiség keresztény alapdokumentuma – mondta a lelkész, hozzátéve: a magyar nyelvre fordított Biblia kiadása nagyban hozzájárult a társadalom fejlődéséhez, polgárosodásához, szellemi felemelkedéséhez, és ezáltal Magyarország megújulásához.

Károli Gáspár a Biblia magyar nyelvre fordítását 1586-ban kezdte meg Rákóczi Zsigmond erdélyi fejedelem és Dobó István erdélyi vajda támogatásával, több református lelkész-társa segítségével. A Károli-Biblia nyomtatását 1589. február 18-án kezdték el, és 1590. július 20-án fejezték be, és ez alatt az időszak alatt 700-800 példány készült. Mára 54 példány maradt fenn, ebből 24 található Magyarországon.

A hungarikumok sorába ez év januárjában került a Vizsolyi Biblia, amely nemcsak a magyar reformáció megerősödését és a könyvnyomtatás meghonosodását, hanem az irodalmi magyar nyelv tökéletesedését is jelentette, hatása a magyar irodalmi nyelv alakulására szinte felmérhetetlen.

A község első írásos feljegyzése egy 1215-ös oklevélből maradt fenn, ahol Vysl, Vysol és Egyházasvizsoly néven említik. Az idei ünnepségen a templomkertben ünnepélyes gyászszerzetással végső nyugalomra helyezték Árpád-kori ősök csontjait is, melyek az aktuális régészeti ásatások során kerültek felszínre. (origo.hu / reformatus.hu)



FRICSKA

Négy református teológus vitatkozik egy bonyolult teológiai kérdéssről. Hármán képviselik az egyik álláspontot, de az egyiküknek más a véleménye. Amikor ez kifogy az érvekből a másik hárommal szemben, felkiált:

– Uram, tudom, hogy igazam van! Adj valami jelet, hogy így van! – hirtelen megdörren az ég.

– Ugyan már, ez csak véletlen! – mondja a három másik.

– Uram, ha igazam van, adj egy nagyobb jelet, hogy a többiek is elhiggyék! – kiáltja a

teológus. A derült égből lecsap egy villám.

– Ez is csak véletlen! – rázzák a fejüket a többiek.

– Uram, adj valamilyen félreérthetetlen jelet, hogy meggyőződ ezt a három hitentlen! – fakad ki a teológus.

Egy mély hang zendül fel az égből:

– Neki van igaza!

A három hitetlenkedő teológus összenéz, majd az egyikük megszólal:

– Jól van, akkor most két vélemény áll hárommal szemben...

HARANGSZÓ



A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeli lapja
ISSN 1221-0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József-Levente, Tótos Beata, Oroszi Kálmán, Rác Ervin, Tokár Sándor, Wagner Erik.
Felölös szerkesztő: Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovoi (Szilágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro.
Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentci Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felölös vezető:** Wagner Erik.
A lap terjesztése a lelkési hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.